

Lehdistötiedote
Luxemburg, 10. heinäkuuta 2019

Euroopan pankkiviranomaisen toteuttamissa stressitesteissä olisi painotettava enemmän EU:n laajuisia järjestelmäriskejä, sanovat tarkastajat

Euroopan tilintarkastustuomioistuin toteaa uudessa kertomuksessaan, että Euroopan pankkiviranomaisen (EPV) viimeisimmän stressitestin olisi pitänyt olla vaativampi, sillä stressitestin olisi tullut selvittää pankkien kykyä sietää järjestelmäriskejä kaikkialla EU:ssa. Tarkastajat katsovat, että simuloitujen häiriöiden olivat itse asiassa lievempiä kuin vuoden 2008 finanssikriisin aikana koetut eikä epäedullisessa skenaariossa otettu asianmukaisesti huomioon kaikkia relevantteja järjestelmäriskejä, jotka kohdistuvat EU:n rahoitusjärjestelmään. Lisäksi EPV tukeutui testin suunnittelussa ja toteuttamisessa vahvasti kansallisiin valvontaviranomaisiin, mutta ei voinut resurssien puutteen vuoksi tosiasiallisesti valvoa kansallisia viranomaisia.

EPV on vuodesta 2011 lähtien tehnyt EU:n laajuisia stressitestejä arvioidakseen pankkien kykyä sietää senkaltaisia häiriöitä kuin ankaraa taantumaa, pörssiromahdusta tai luottamuksen häviämistä taloudessa. Tarkastajat tutkivat, täyttikö vuoden 2018 stressitesti tehtävänsä. He tarkastelivat perusteita, joilla pankkeja valittiin testattavaksi, ja tutkivat prosesseja, joiden avulla tunnistettiin riskejä.

“Eurooppalaisiin pankkeihin olisi pitänyt kohdistaa ankarampia taloudellisia häiriöitä stressitestissä”, toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Neven Mates. “Lisäksi kansallisten valvontaviranomaisten edustajat tekevät keskeiset päätökset EPV:ssä, eikä stressitestiä suunniteltaessa ja toteutettaessa otettu riittävästi huomioon EU:n laajuista näkökulmaa.”

Vuoden 2018 stressitestissä kohdistettiin vähemmän ankaria epäedullisia skenaarioita maihin, joissa taloudet ovat heikompia ja rahoitusjärjestelmät haavoittuvampia. Tästä syystä stressin vähäinen vaikutus joihinkin pankkeihin ei ehkä johdu näiden pankkien paremmasta terveydentilasta, vaan matalamman stressitason soveltamisesta. Tarkastajat totesivat myös, että

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus on saatavilla kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

kaikkia haavoittuvassa asemassa olevia pankkeja ei testattu ja että tiettyjä pankkeja, joiden riskit olivat suurempia, jätettiin testin ulkopuolelle.

EPV koordinoi testiä menestyksellisesti, vaikka määrääjat olivat tiukkoja ja mukana oli suuri joukko sidosryhmiä. Samalla Euroopan keskuspankki (EKP), kansalliset keskuspankit ja kansalliset viranomaiset osallistuivat erittäin tiiviisti testin suunnitteluun. Lisäksi EPV päätti tukeutua täysin kansallisiin valvontaviranomaisiin ja EKP:hen sen tarkastamisessa, miten pankit olivat arvioineet häiriöiden vaikutuksia. Kun tämä yhdistetään siihen, että EPV:n mahdollisuudet valvoa stressitestiprosessia olivat vähäisiä ja sen resurssit pieniä ja hallintojärjestelyt mutkikkaita, lopputulos ei ollut omiaan varmistamaan, että pankkien tulokset olisivat kaikissa jäsenvaltioissa olleet vertailukelpoisia, oikein painotettuja ja luotettavia.

Vaikka EPV asetti saataville ennennäkemättömän määrän tietoa, yksi ratkaisevan tärkeä tieto puuttui eli tieto siitä, mitkä olivat kunkin pankin pääomavaatimukset ja kuinka monelta pankilta vaatimukset olisivat jääneet täyttämättä stressitilanteessa.

Tarkastajat suosittelevat, että Euroopan komissio tarkistaa EPV:n hallintojärjestelyt ja vahvistaa niitä sekä lisää EPV:n resursseja, jotta tulevaisuudessa stressitesteissä ei kärsittäisi samanlaisista puutteista kuin nyt. Samalla EPV:n olisi

- lisättävä testiensä maantieteellistä kattavuutta ja valittavat testattavat pankit myös järjestelmäriskien eikä pelkästään koon perusteella
- määriteltävä stressin vähimmäistaso koko EU:lle ja arvioitava riskejä EU:n tason rahoitusjärjestelmän kannalta
- otettava tiukempi ote testin suunnittelusta ja valvottava testin toteuttamista paremmin.

Toimittajille tiedoksi

EPV perustettiin vuonna 2010, ja yksi sen tehtävistä on toteuttaa EU:n laajuisia pankkien stressitestejä. EPV on tehnyt testejä vuosina 2011, 2014, 2016 ja 2018. Vuoden 2018 stressitestiin osallistui 48 pankkia 15 maasta. Epäedullisessa skenaariossa oletettiin, että makrotalouden olosuhteet huononivat kolmen vuoden ajan. Kehitystekijöinä otettiin huomioon muun muassa BKT, työttömyys, asuntohinnat ja korkotasot.

EU:n tarkastajat ovat vuodesta 2014 julkaisseet useita pankkiunioniin liittyviä kertomuksia. Tarkastusten kohteena on ollut muun muassa EPV ja sen muuttuva toimintaympäristö, yhteinen valvontamekanismi, yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ja EKP:n toteuttama pankkien kriisinhallinta. Euroopan tilintarkastustuomioistuin esittää erityiskertomuksensa Euroopan parlamentille ja EU:n neuvostolle sekä muille kiinnostuneille tahoille, kuten kansallisille parlamenteille, elinkeinoelämän sidosryhmille ja kansalaisyhteiskunnan edustajille.

Eryityskertomus nro 10/2019 "EU:n laajuiset pankkien stressitestit: pankeista annettujen tietojen määrä on ennennäkemättömän suuri, mutta koordinoitua ja riskien painottamista on lisättävä" on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.

Kertomusta koskevat tiedustelut

Damijan Fišer – sähköposti: damijan.fiser@eca.europa.eu

puhelin: (+352) 4398 45410 matkapuhelin: (+352) 621 55 22 24